

Praha 29. 4. 2009

11

Čerpání zdravotní péče cizinci v roce 2008

Utilization of Health Care by Foreigners in 2008

Souhrn

V roce 2008 byla v nemocnicích v ČR poskytnuta zdravotní péče celkem 79 068 cizincům s celkovými náklady na zdravotní péči v hodnotě 555 mil. Kč. Z tohoto počtu 40 189 ošetřených cizinců pocházelo ze zemí Evropské unie. Nejčastěji byli ošetřeni pacienti ze Slovenska, Ukrajiny, Německa a Vietnamu. Nejvíce využívaný způsob úhrady za ošetření cizinců z hodnotového hlediska byla platba hotově a využití zahraničního zdravotního pojištění. Pohledávky po lhůtě splatnosti za neuhrazenou zdravotní péči o cizince ke konci roku 2008 dosáhly 44 mil. Kč.

Summary

In 2008 health care in hospitals in the Czech Republic was provided to 79 068 foreigners with total costs of the respective health care 555 million CZK. Out of this number 40 189 treated foreigners were of EU citizenship. The most frequently treated patients were persons originating from Slovakia, Ukraine, Germany and Vietnam. The most frequent way of payment for health care provided to foreigners in respect of value was cash and utilization of foreign health insurance. Outstanding debts after due date for health care provided to foreigners reached 44 million CZK at the end of 2008.

Čerpání zdravotní péče cizinci v nemocnicích v roce 2008

V roce 2008 vyhledalo lékařskou péči v nemocnicích všech rezortů v České republice celkem 79 068 cizinců, z tohoto počtu bylo 40 189 osob ze zemí Evropské unie. Počty cizinců ošetřených v nemocnicích se každoročně mírně zvyšují, podíl osob ze zemí EU se pohybuje kolem 50 %. Z pohledu územního rozložení bylo nejvíce cizinců ošetřeno v nemocnicích v Praze, a to 32 871. Na dalších místech v počtu ošetřených cizinců jsou kraje Karlovarský (9 540), Jihomoravský (7 340) a Plzeňský (4 147), což odpovídá koncentraci ekonomiky a turistického ruchu do těchto oblastí. Nejnižší počty cizinců, kterým byla poskytnuta zdravotní péče, vykázaly za rok 2008 kraje Pardubický (975), Vysočina (1 076), a Zlínský (1 160).

Nejčastěji ošetřovanými cizinci v ČR v roce 2008 byli občané Slovenské republiky, kterých bylo 16 102. Dále kategorie „ostatní“, která představuje 13 024 osob, následují Ukrajinci (10 835), Němci (7 903) a Vietnamci (6 077). V případě porovnávání počtů ošetřených osob podle zemí původu v jednotlivých krajích se objevují Slováci mezi prvními kromě Karlovarského ve všech krajích. Na prvních třech místech v krajích se objevují rovněž Ukrajinci, Němci, Nizozemci, Poláci, Vietnamci, Rusové a skupina „ostatní země“. Slováci jsou na prvním místě v počtu ošetřených cizinců v 10 krajích, konkrétně ve všech kromě Prahy, kde jsou nejčastější „ostatní“, a kromě Karlovarského, Libereckého a Královéhradeckého kraje, kde byli nejčastěji ošetřovanými cizinci Němci. Ze zemí přímo sousedících s ČR, tedy z Německa, Polska, Slovenska a Rakouska bylo během roku 2008 ošetřeno celkem 27 963 osob, tj. 36,4 % ze všech cizinců, jimž byla poskytnuta v nemocnicích zdravotní péče.

Zdravotní péče poskytnutá cizincům v nemocnicích ČR si vyžádala náklady celkem 554 661 tis. Kč, z toho 51,9 % (287 767 tis. Kč) představovaly náklady na pacienty z EU. Nezaplaceno po lhůtě splatnosti za zdravotní péči poskytnutou cizincům celkem zůstávalo k 31. 12. 2008 celkem 44 449 tis. Kč (8,0 % celkových nákladů na cizince). Ze zemí EU nebylo ve lhůtě splatnosti uhrazeno 3,8 % nákladů. Nejvyšší náklady byly vynaloženy na občany Slovenska (128 660 tis. Kč), dále na „ostatní“ (104 407 tis. Kč) a Ukrajince (68 333 tis. Kč).

V rámci úhrad zdravotní péče poskytnuté cizincům v nemocnicích tvoří nejvyšší podíl platby hotově. Vyjádřeno v počtu osob byly náklady hrazeny hotovostními platbami u 48,1 % pacientů (38 017 osob), případně v hodnotovém vyjádření sumou 213 755 tis. Kč, což je 38,6 % celkových nákladů u cizinců. Druhým nejčastějším způsobem úhrad v pořadí bylo využití zahraničního pojištění (16 126 osob, hodnotově 146 446 tis. Kč). Podíl pacientů ze zemí EU, kterým byla poskytnuta zdravotní péče hrazená zahraničním pojištěním (možnost uplatnění zdravotního pojištění v rámci EU, Nařízení Rady EHS 1408/71), na celkovém počtu pacientů z EU činil 33,9 %. Hodnota úhrad zahraničního pojištění za pacienty ze zemí EU však dosáhla 43,3 % celkových nákladů na pacienty z EU. Z porovnání podílu počtu osob z EU a podílu úhrad zahraničního pojištění ze zemí EU lze předpokládat, že úhrada v rámci zahraničního pojištění je těmito pacienty častěji nárokována u nákladnějších ošetření, lehčí ošetření jsou hrazena častěji hotově (37,8 % počtu osob ze zemí EU, ale jen 27,3 % nákladů péče o pacienty z EU). Občané Belgie, Maďarska, Nizozemska, Rakouska a Slovenska využili „evropské“ pojištění na více než 50 % nákladů zdravotní péče.

Údaje jsou čerpány ze sběru ročního výkazu V (MZ) 1-01 o čerpání zdravotní péče cizinci za rok 2008 za nemocnice všeho typu. Jména národů používaná v této Aktuální informaci nejsou označením národnosti, ale státní příslušnosti k danému státu.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Počty ošetřených cizinců v nemocnicích a náklady na ošetření cizinců v nemocnicích v letech 2007–2008

Ukazatel	2007	2008	Index 2008/2007 (2007 = 100)
počet osob celkem	69 770	79 066	113,3
z toho počet osob ze zemí EU	36 169	40 189	111,1
podíl počtu osob z EU na počtu ošetřených cizinců celkem v %	51,8	50,8	x
náklady na cizinců celkem ošetření v tis. Kč	443 958	554 661	124,9
z toho náklady na ošetření osob z EU v tis. Kč	232 171	287 767	123,9
podíl nákladů na ošetření osob z EU na celkové výši nákladů na ošetření cizinců v %	52,3	51,9	x

Zdroj: ÚZIS ČR z výkazů V (MZ) 1-01

Čerpání zdravotní péče cizinci celkem a z vybraných zemí v roce 2008
Cizinci dle státní příslušnosti, věkových skupin a způsobu úhrady
zdravotní péče (počet osob)

Země původu	Celkem	Věková skupina				Počet osob čerpajících zdravotní péči					
		0–14 let	15–19 let	20–59 let	60 let a více	uhrazena				neuhrazena	
						ze smluvního pojištění v ČR	ze zahraničního pojištění	hotově	státními orgány	celkem	ze sl. 11 po lhůtě splatnosti
Počet cizinců celkem	79 066	8 510	6 661	55 448	8 447	15 272	16 126	38 017	4 027	5 716	3 132
Země EU celkem	40 189	3 726	3 104	28 081	5 278	6 989	13 622	15 179	1 395	3 032	1 278
Belgie	334	59	39	192	44	36	79	203	1	15	4
Dánsko	282	36	50	159	37	25	84	151	8	14	7
Finsko	147	20	14	101	12	15	20	103	4	5	3
Francie	804	160	50	498	96	98	171	478	11	46	25
Irsko	253	23	14	196	20	38	76	130	1	8	4
Itálie	844	93	77	575	99	212	209	359	15	49	8
Maďarsko	190	14	23	147	6	26	47	96	6	15	7
Německo	7 903	858	688	3 653	2 704	1 183	3 748	2 550	80	349	139
Nizozemsko	1 429	292	163	724	250	99	371	860	16	84	37
Polsko	2 751	228	246	2 031	246	251	778	1 343	95	290	170
Portugalsko	289	9	36	234	10	81	59	89	11	49	7
Rakousko	1 207	174	45	835	153	85	729	259	14	121	15
Řecko	312	18	28	211	55	46	65	177	4	22	8
Slovensko	16 102	1 048	1 227	12 937	890	2 900	6 007	4 892	735	1 576	632
Spojené království	1 990	239	108	1 438	205	203	502	1 090	67	129	45
Španělsko	452	45	18	342	47	68	135	213	4	32	15
Švédsko	309	24	24	196	65	58	60	168	-	23	10
Ostatní země EU ¹⁾	4 591	386	254	3 612	339	1 565	482	2 018	323	205	142
Srbsko a Černá Hora	304	21	22	237	24	35	79	108	59	24	19
Ruská federace	4 074	511	884	2 147	532	516	461	2 722	154	221	156
Ukrajina	10 835	981	873	8 507	474	1 907	644	6 862	627	813	588
ostatní země bývalého SSSR ²⁾	3 121	303	256	2 117	445	322	455	1 988	201	156	99
Čína	612	125	51	405	31	254	15	282	43	18	9
Vietnam	6 077	896	512	4 538	131	3 227	127	2 020	339	372	146
ostatní ³⁾	13 854	1 947	959	9 416	1 532	2 022	723	8 856	1 209	1 080	837

¹⁾ Ostatní země EU: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Rumunsko, Slovinsko

²⁾ Arménie, Azerbajdžan, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldavsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán

³⁾ Země skupiny „ostatní“: z evropských zemí Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Monako, Norsko, San Marino, Švýcarsko, Vatikán; dále výše neuvedené mimoevropské země, např. Kanada a USA, a nezjištěné země

Čerpání zdravotní péče cizinci v roce 2008 celkem a z vybraných zemí
Celkové náklady dle věkových skupin a způsobu úhrady zdravotní péče
(v tis. Kč)

Země původu	Celkem	Věková skupina				Zdravotní péče poskytnutá cizincům					
		0–14 let	15–19 let	20–59 let	60 let a více	uhrazena				neuhrazena	
						ze smluvního pojištění v ČR	ze zahraničního pojištění	hotově	státními orgány	celkem	ze sl. 11 po lhůtě splatnosti
Cizinci celkem	554 661	51 375	34 334	380 722	88 231	96 716	146 928	214 667	17 272	79 079	44 449
Země EU celkem	287 767	18 807	14 791	199 761	54 408	59 139	124 498	78 427	2 250	23 455	11 034
Belgie	4 366	101	74	2 396	1 795	127	3 837	366	2	35	4
Dánsko	2 182	86	297	1 676	123	77	572	1 463	2	68	53
Finsko	474	53	18	340	63	32	68	353	2	20	17
Francie	4 127	546	204	2 775	602	259	1 873	1 653	5	338	294
Irsko	1 015	55	21	666	273	103	333	537	2	39	6
Itálie	8 614	311	1 042	5 555	1 706	1 582	1 518	5 206	36	272	8
Maďarsko	1 269	13	62	1 189	5	96	753	386	5	31	19
Německo	33 217	3 017	1 538	15 136	13 526	5 879	14 394	9 570	96	3 277	1 401
Nizozemsko	6 619	638	478	3 770	1 733	848	4 027	1 405	27	312	160
Polsko	25 928	1 175	2 453	20 418	1 882	2 920	7 985	12 125	188	2 710	1 997
Portugalsko	1 409	82	41	775	511	172	711	478	18	30	4
Rakousko	7 013	493	122	5 510	888	293	3 985	1 849	53	832	19
Řecko	1 311	71	42	806	392	291	204	690	6	119	47
Slovensko	128 660	7 918	6 055	97 996	16 692	27 344	70 821	17 842	1 019	11 634	4 213
Spojené království	25 646	640	259	19 536	5 211	2 590	5 788	15 245	125	1 899	1 182
Španělsko	2 369	70	55	2 042	203	293	593	1 421	14	48	30
Švédsko	1 708	144	37	890	638	316	448	823	-	121	103
Ostatní země EU ¹⁾	31 838	3 395	1 994	18 285	8 164	15 916	6 588	7 016	649	1 670	1 477
Srbsko a Černá Hora	2 312	393	66	1 680	173	602	245	445	470	550	226
Ruská federace	23 676	2 075	5 297	11 962	4 342	1 828	3 320	14 622	302	3 604	2 652
Ukrajina	68 333	6 692	4 039	53 700	3 902	8 774	3 977	34 349	1 308	19 925	11 519
ostatní země bývalého SSSR ²⁾	17 853	1 240	1 085	12 193	3 335	1 476	2 543	9 486	892	3 455	1 060
Čína	2 754	548	175	1 923	108	1 134	60	1 067	91	402	364
Vietnam	40 962	5 579	3 912	31 015	456	16 042	1 538	14 819	725	7 839	2 401
ostatní ³⁾	106 210	15 459	4 457	65 481	20 812	7 558	9 806	58 385	11 055	19 406	15 070

¹⁾ Ostatní země EU: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Rumunsko, Slovinsko

²⁾ Arménie, Azerbajdžan, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldavsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Uzbekistán

³⁾ Země skupiny „ostatní“: z evropských zemí Albánie, Andorra, Bosna a Hercegovina, Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Monako, Norsko, San Marino, Švýcarsko, Vatikán; dále výše neuvedené mimoevropské země, např. Kanada a USA, a nezjištěné země